

Kommunstyrelsen

Kunskap om trycksår hos personal inom hemtjänst och äldreboenden

Motion den 19 november 2018 av Oscar Dahlström med flera (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande.

1. Kommunfullmäktige avslår förslaget att utreda hur hemtjänst och äldreboende arbetar med att förebygga trycksår eftersom det inte är motiverat då det förebyggande arbetet med trycksår fungerar tillfredsställande.
2. Kommunfullmäktige noterar att Nacka kommun redan idag ställer krav på att personalen har rätt utbildning för att arbeta förebyggande.

Sammanfattning av ärendet

Motionärerna föreslår med hänvisning till att akutsjukhusen upplever att den kommunala vården har låg kunskap kring trycksår, att kommunen utreder hur hemtjänsten och äldreboenden arbetar med att förebygga trycksår samt att kommunen ställer krav på att personalen har rätt utbildning för att arbeta förebyggande.

Inom särskilt boende har anordnaren hälso- och sjukvårdsansvar. Äldreenheten följer upp samtliga särskilda boenden inom kommunen och bedömningen är att det förebyggande arbetet mot trycksår fungerar väl. Välfärd samhällsservice som bedriver kommunens särskilda boenden uppger att det förebyggande arbetet fungerar väl inom deras verksamheter och att förekomsten av trycksår är relativt lågt. Inom hemtjänst har regionen hälso- och sjukvårdsansvar och ansvarar därmed för det förebyggande arbetet med trycksår. Hemtjänsten ansvarar för att rapportera förändringar i kundens tillstånd till regionen vilket fungerar tillfredsställande.

I kundvalsvillkoren ställs krav på vård- och omsorgsutbildning för personalen. Under utbildningen får en undersköterska kunskap kring hur trycksår ska förebyggas. Anordnaren har ansvar för att personalen får kompetensutveckling för att säkerställa god kvalitet hos kund.

Förslaget i motionen kring att utreda det förebyggande arbetet föreslås mot bakgrund av detta avslås och att det noterar att Nacka kommun redan idag ställer krav på att

personalen har rätt utbildning. Förslagen i motionen har beretts av äldrenämnden och kommunstyrelsens verksamhetsutskott.

Förslagen i motionen

Motionärerna föreslår följande:

1. Nacka kommun utreder hur hemtjänsten och äldreboende arbetar med att förebygga trycksår.
2. Nacka kommun ställer krav på att personalen som jobbar i hemtjänst och äldreboende har rätt utbildning för att arbeta förebyggande.

Remissinstansernas utredning och bedömning

Förslaget har beretts av kommunstyrelsens verksamhetsutskott (KSVU), den 19 mars 2019 §14 och äldrenämnden, den 20 februari 2019 §5. Remissinstanserna har föreslagit kommunfullmäktige fatta beslut i enlighet med nu förslaget beslut.

Som underlag för kommunstyrelsens verksamhetsutskotts och äldrenämndens förslag låg huvudsakligen följande.

Hemtjänst och särskilt boende för äldre är i Nacka kommun kundvalsstyrd verksamhet och utförs av anordnare inom respektive kundval. Anordnarens ansvar för verksamheten regleras i auktorisationsvillkoren. I dessa anges bland annat att anordnaren ska vara förtrogen med och följa inom området gällande lagar, förordningar och föreskrifter. Äldreheten följer upp verksamheterna utifrån kundvalsvillkoren.

I kundvalsvillkoren anges att en viss andel av personalen måste ha en utbildning inom vård och omsorg på 1400 poäng. På särskilt boende ska minst 90 procent av personalen ha denna utbildning, för hemtjänsten gäller minst 50 procent. I vård och omsorgsutbildningen ingår bland annat kurser i vård och omsorgsarbete. Ett centralt innehåll i kurserna är personlig vård vilket bland annat innefattar komplikationer vid långvarigt sängläge.

Under utbildningen får en undersköterska därmed kunskap kring hur trycksår ska förebyggas. Anordnaren har sedan ett ansvar för att personalen får kompetensutveckling för att säkerställa god kvalitet hos kund. Äldreheten följer upp personalens utbildningsnivå samt verksamhetens arbete med kompetensutveckling vid kvalitetsgranskningar.

Inom särskilt boende har anordnaren hälso- och sjukvårdsansvar. Äldreheten följer upp samtliga särskilda boenden inom kommunen utifrån detta ansvar. Äldrehetens bedömning är att arbetet med att förebygga trycksår fungerar väl.

Inom hemtjänst har landstinget, numera regionen, hälso- och sjukvårdsansvar. Distriktssköterskan leder omvårdnadsarbetet och ordinerar förebyggande åtgärder vid identifierade trycksårskriska. Ansvar för att arbeta med att förebygga trycksår är därmed

regionens. Hemtjänsten ansvarar för att rapportera förändringar i kundens tillstånd till ansvarig distriktssköterska vilket fungerar tillfredsställande.

Inom de särskilda boenden som drivs av Valfärd samhällsservice bedöms att kunskapen och beredskapen kring trycksår är god. Det arrangeras regelbundet utbildningar och kurser i aktuella ämnen och kvalitén för kunderna är högt prioriterad. Det genomförs regelbundna uppföljningar av att medarbetarna har rätt och uppdaterad kompetens för att kunna utföra sina arbetsuppgifter. Det finns inarbetade rutiner för att både förebygga så att sår inte uppstår och att hantera dessa typer av skador då de ändå har uppstått. Medarbetarna har utbildning i att både arbeta reaktivt samt att behandla förebyggande. Det fokuseras på att upptäcka förändringar i huden på ett mycket tidigt skede och sätta in behandling omgående vid tecken på begynnande rodnader. Vid jämna mellanrum satsas det på uppdaterade utbildningar inom olika specifika områden. I dagsläget bedöms det att det inte behövs utbildning inom trycksår.

För att ge en bild över läget på Valfärds samhällsservice verksamheter har ett utdrag ur kvalitetsregistret Senioralert gjorts. Under 2018 uppvisade 5% av de 326 kunderna allvarligare trycksår (kategori 3 och 4, djupare sår och inte enbart rodnader). Av dessa har majoriteten uppstått under vård på andra inrättningar som till exempel akutsjukhus. Det finns flera exempel på äldre som kommit från ett sjukhus till ett Nacka seniorcenter med ett allvarligare trycksår, fått det behandlat och läkt och sedan har såret återuppstått när den äldre hamnade på sjukhus igen.

Äldreheten och Valfärd samhällsservice bedömer att det inte är motiverat att ytterligare utreda hur personalen arbetar med att förebygga trycksår då det förebyggande arbetet fungerar tillfredsställande. Äldreheten bedömer att kommunen redan idag ställer tillräckliga utbildningskrav på personalen gällande kunskapen kring att förebygga trycksår.

Stadsledningskontorets bedömning

Med utgångspunkt från kommunstyrelsens verksamhetsutskotts och äldreutskottets beredning konstaterar stadsledningskontoret att det inte är motiverat att ytterligare utreda hur personalen arbetar med att förebygga trycksår då det förebyggande arbetet fungerar tillfredsställande. Därtill bedöms kommunen redan idag ställa tillräckliga utbildningskrav på personalen gällande kunskapen kring att förebygga trycksår.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget om att avslå ytterligare utredning av frågan innebär inga ekonomiska konsekvenser. I det fall det bedöms behövas ytterligare utredning och eventuella åtgärder, som kompetenshöjning av personal, kan det medföra kostnader.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

- Bilaga 1 Motion
Bilaga 2 Protokollsutdrag kommunstyrelsens verksamhetsutskott 19 mars 2019 §14
Bilaga 3 Protokollsutdrag äldrenämnden 20 februari 2019 §5

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Lina Blombergsson
Tillförordnad social- och äldredirektör
Stadsledningskontoret